

OKS COĞRAFYA SORULARININ İLKÖĞRETİM COĞRAFYA KONULARINA GÖRE DAĞILIMININ İNCELENMESİ

(A Study On The Distribution Of Geography Questions In The Exam For The
Secondary Education Institutions To Geography Subjects In The Primary
Education Curriculum)

Yrd. Doç. Dr. Ali ÖZEL*
Mustafa TAYLAN**

ÖZET

Araştırmada, son 10 yıla ait OKS coğrafya sorularının ilköğretim coğrafya konularına göre dağılımının incelenmesi amaçlanmıştır. Ayrıca Sosyal bilgiler programındaki coğrafya konuları ile OKS coğrafya sorularının ağırlıkları karşılaştırılmıştır. Ders programındaki coğrafya konuları ile OKS coğrafya sorularının dağılımlarında bazı uyumsuzluklar dikkati çekmektedir. Örneğin coğrafi konum konusunun OKS'deki ağırlığı programdaki ağırlığının yaklaşık 5 katıdır. "Türk Dünyası ve Yurdumuzun komşuları" konusuna programda coğrafya konuları içinde ayrılan pay %19,5 olmasına rağmen bu konuyla ilgili olarak OKS'de son 10 yılda hiç soru sorulmamıştır. Diğer sonuçlar araştırmada detaylı olarak açıklanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Coğrafya Konuları, Sosyal Bilgiler Programı, OKS

ABSTRACT

In this study, it is aimed at examining the distribution of the last ten years' geography questions in the Exam for the Secondary Education Institutions to the subjects in geography course. Also, the geography subjects in Social Studies curriculum and the weights of geography questions in the Exam for the Secondary Education Institutions were compared. It was noted that there were some inconsistencies between the geography topics in the curriculum and the distribution of geography questions in the mentioned exam. For example, the weight of the geographical location subject in the exam was five times greater than its weight in the curriculum. While the weight of the subject about Turkic world and the neighbours of Turkey is 19.5% in the curriculum, no questions were asked about this subject in the Exam for the Secondary Education Institutions in the last ten years. The other findings have been explained detailly in the study.

---

* Dumlupınar Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, İlköğretim Bölümü-Kütahya,
e-mail: aliozel2002@yahoo.com

** Dumlupınar Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Yüksek
Lisans Öğrencisi

Key Words: *Geography subjects, Social Studies Curriculum, Exam for the Secondary Education Institutions*

GİRİŞ

İlköğretimde sekiz yıllık bir eğitime ihtiyaç duyulmasından dolayı, bu konu 1946 yılında yapılan Üçüncü Milli Eğitim Şurası'nda ele alınarak zorunlu öğrenim süresinin sekiz yıla çıkarılması önerilmiştir. Ama bu öneri 1961 yılına kadar dikkate alınmamıştır. 1961 yılında çıkarılan 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu, zorunlu öğrenim süresini 7- 14 yaşları arasına koyarak 8 yıla çıkarmıştır. Yasa, bu öğrenimin beş yılının ilkokulda, geri kalan üç yılının da tamamlayıcı kurs ve sınıflarda görülmesi zorunluluğunu getirmiştir. Yasa, aynı zamanda, ilköğretimi "temel eğitim" olarak da nitelendirmiştir. Yasanın getirdiği bu zorunlu öğrenimin ilkokul kesimi uygulanırken; üç yıllık kesimi bölge okullarının dışında uygulanamamıştır (Başaran, 1994: 79).

Sekiz yıllık kesintisiz zorunlu ilköğretim 10. Milli Eğitim Şurası'ndan başlayıp 15. Milli Eğitim Şurası'na uzanan bir süreçte akademik olarak tartışılmış ve 1971- 1972 öğretim yılında pilot uygulaması başlatılarak 1973 yılında çıkan 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu ile sekiz yıllık kesintisiz zorunlu ilköğretim ilkesi konulmuştur (MEB, 1997:3). 1971- 1972 öğretim yılında 16 ilde, 18 okulda deneme amacıyla başlatılan bu ilköğretim uygulaması, daha sonra terk edilmiştir. Ancak, 1981- 1982 öğretim yılında 6 ilde, 10 okulda tekrar ilköğretim uygulamasına geçilebilmiştir (Aşıcı, 1994:41).

1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununun 7. ve 22. maddelerinde 1983'te çıkan 2842 sayılı kanunla yapılan değişiklik ile temel eğitime "ilköğretim" denilerek, yapılan değişikliklerle, ilköğretim 6- 14 yaşlarındaki çocuklara zorunlu kılınmıştır. Fakat 2917 sayılı kanunda "Ortaokullar, planlı bir şekilde ve yeterli düzeyde yurt sathına yaygınlaştırıldıktan sonra, kanunla ayrıca belirleninceye kadar, ilköğretimin sadece ilkokul bölümü mecburidir" (Resmi Gazete, 1983:10) şeklinde, Geçici Madde 9 ile ilköğretimin sadece 5 yıllık ilkokul kısmı zorunlu eğitim kapsamına alınmıştır.

Onuncu Milli Eğitim Şurası'ndan, 15. Milli Eğitim Şurası'na kadar geçen zaman süresince üzerinde görüşülen "sekiz yıllık kesintisiz zorunlu ilköğretim"i, uygulamaya koyma çalışmaları 55. Hükümet

OKS COĞRAFYA SORULARININ İLKÖĞRETİM COĞRAFYA KONULARINA GÖRE DAĞILIMININ İNCELENMESİ

tarafından başlatılmıştır. 1997- 1998 öğretim yılından itibaren sekiz yıllık kesintisiz zorunlu ilköğretime geçilmesini sağlayan kanunlar 18.08.1997 tarih ve 23084 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girmiştir. 4306 Sayılı Kanun ile; 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununun 9. maddesi ve 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununun 23. maddesi "İlköğretim Kurumları sekiz yıllık okullardan oluşur. Bu okullarda kesintisiz eğitim yapılır ve bitirenlere ilköğretim diploması verilir" şeklinde değiştirilmiştir (Resmi Gazete, 1997:2, 3). 5.1.1961 tarihli ve 222 sayılı, 14.6.1973 tarihli ve 1739 sayılı, 5.6.1986 tarihli ve 3308 sayılı kanunlarla birlikte veya ayrı ayrı geçen "ilkokul" ve "ortaokul" ibareleri "ilköğretim okulu" olarak değiştirilmiştir (Resmi Gazete, 1997:2,3). Mevcut kanunlardaki, sekiz yıllık kesintisiz zorunlu ilköğretim uygulamasına ters düşen maddeler de ya değiştirilmiş ya da kaldırılmıştır.

Orta öğretim kurumlarına girişte uygulanan sınav sisteminde de son dönemlerde Milli Eğitim Bakanlığı tarafından değişiklikler yapılmıştır. Daha önceleri yapılan "Liselere Giriş Sınavı" (LGS) yerine "Orta Öğretim Kurumları Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sınavı" (OKS) uygulaması başlamıştır. Genel olarak OKS, Fen, Anadolu ve Sosyal Bilimler liseleri, Polis Koleji ve özel okullarda okumak isteyen öğrencilere yönelik olarak yapılan ve adaylara matematik, fen bilgisi, sosyal bilgiler ve Türkçe alanında çoktan seçmeli test uygulanan bir sınavdır. Son değişikliğe göre, Süper Liseler de OKS kapsamı içerisinde yer almıştır. Yani adaylar, artık sınava girmeden not ortalamaları ile yerleştikleri Süper Liselere, merkezi sınav ile yerleştirilecekler. 2008-2009 öğretim yılında kaldırılacak olan "OKS" yerine 6, 7 ve 8. sınıfların sonunda seviye tespit sınavları yapılacaktır. OKS yerine her eğitim öğretim yılı sonunda girilecek olan seviye tespit sınavları ile ilköğretim başarı puanları liselere girişte esas alınacaktır. Bu bağlamda araştırmada, son 10 yıla ait OKS coğrafya sorularının ilköğretim coğrafya konularına göre dağılımının incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada, 1997-2006 yılları arasındaki OKS coğrafya soruları incelendiği için, 1998-1999 öğretim yılında uygulamaya konan sosyal bilgiler dersi öğretim programına göre hazırlanmış ders kitapları kullanılmıştır.

Sosyal Bilgiler Programı Coğrafya Konularının Ünitelere Göre Dağılımları: Tablo 1 ve Grafik 1'de, Sosyal Bigiler programı coğrafya konularının ünitelere göre dağılımı görülmektedir. Tablo

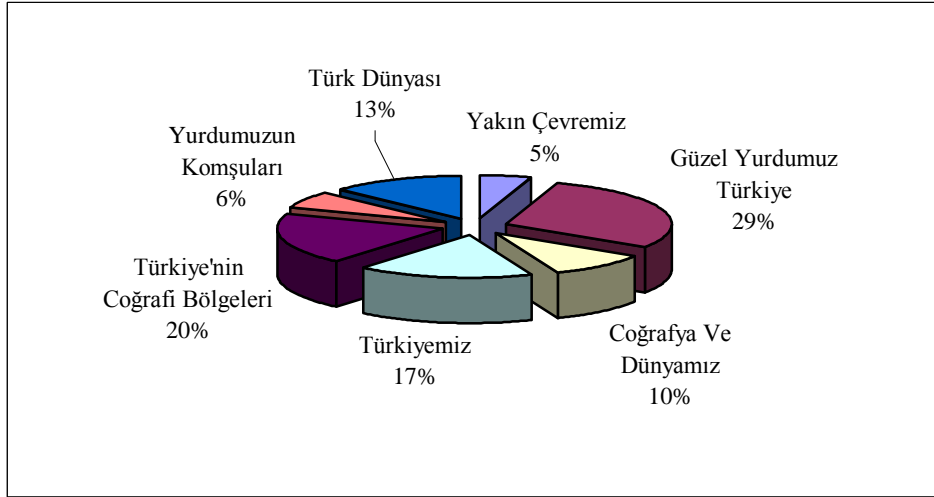
incelendiğinde, coğrafya konularının ders saati olarak ağırlığının, dördüncü sınıflarda 6 saat, beşinci sınıflarda 36 saat, altıncı sınıflarda 33 saat ve yedinci sınıflarda 48 saat olmak üzere toplamda 123 saat olduğu görülmektedir (Tablo-1).

Tablo 1. Sosyal Bilgiler Dersi Coğrafya Konularının Ünitelere Göre Dağılımı

	Üniteler	Konular	Ders Saati*
4. Sınıf	Yakın Çevremiz	Harita ve Krokilerle İlgili Temel Kavramlar	6
5. Sınıf	Güzel Yurdumuz Türkiye	Türkiye'nin Coğrafi Konumu	7
		Türkiye'nin Yeryüzü Şekilleri	7
		Türkiye'nin İklimi ve Bitki Örtüsü	7
		Doğal Çevre ve Sorunları	7
		Doğal Afetlerden Korunma Yolları	8
6. Sınıf	Coğrafya ve Dünyamız	Dünya'nın Şekli ve Hareketleri	3
		Kıtalar ve Okyanuslar	5
		Coğrafi Konum, Matematik Konum, Özel Konum	3
		Türkiye'nin Coğrafi Konumu	1
	Türkiye'miz	Türkiye Beşeri ve Ekonomik Coğrafyası	21
7. Sınıf	Türkiye'nin Coğrafi Bölgeleri	Coğrafi Bölge, Bölüm, Yöre, Coğrafi Bölg. Oluşturan Etmenler	3
		Karadeniz Bölgesi	3
		Marmara Bölgesi	3
		Ege Bölgesi	3
		Akdeniz Bölgesi	3
		G.Doğu Anadolu Bölgesi	3
		Doğu Anadolu Bölgesi	3
		İç Anadolu Bölgesi	3
	Yurdumuzun Komşuları Türk Dünyası	Bulgaristan, Yunanistan, Suriye	4
		İran, Azerbaycan – Nahçıvan, Ermenistan, Gürcistan, KKTC	4
		Kazakistan, Türkmenistan, Özbekistan,	4
		Afganistan, Tacikistan, Doğu Türkistan, Uygur Özerk Eyaleti	4
		Romanya, Makedonya, Arnavutluk, Bosna-Hersek, Sırbistan-Karadağ	4
		Moldova, Ukrayna	4

OKS COĞRAFYA SORULARININ İLKÖĞRETİM COĞRAFYA KONULARINA GÖRE DAĞILIMININ İNCELENMESİ

Grafik 1. Coğrafya konularının ders saati açısından ünitelere dağılımı

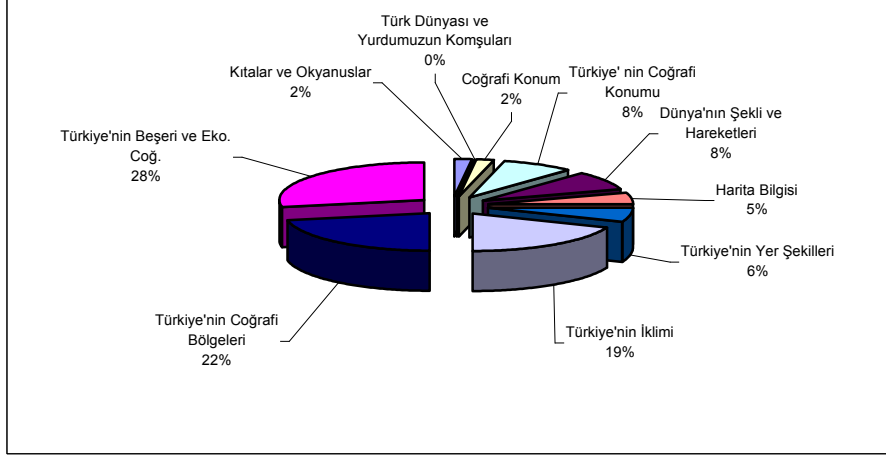

Son 10 Yılın OKS Coğrafya Sorularının Konulara Göre Dağılımı: Tablo 2 ve Grafik 2'de, OKS coğrafya sorularının konulara dağılımı görülmektedir.

Tablo 2. 1997-2006 Yılları OKS Coğrafya Sorularının Konulara Dağılımı

Konular	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	10 Yılın Ort.
Coğrafi Konum	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	0,2
Dünya'nın Şekli ve Hareketleri	-	1	-	1	1	-	1	1	1	1	0,7
Harita Bilgisi	1	-	1	-	1	-	-	-	1	-	0,4
Türkiye'nin Coğrafi Konumu	-	-	-	1	1	2	-	2	-	1	0,7
Türkiye'nin Yer Şekilleri	1	1	1	-	-	-	-	1	1	-	0,5
Türkiye'nin İklimi	1	3	3	2	2	1	1	1	2	1	1,7
Türkiye'nin Coğrafi Bölgeleri	3	2	3	1	1	2	1	3	3	-	1,9
Türkiye'nin Beşeri - Ekonomik Coğr.	-	1	1	3	3	4	6	-	1	6	2,5
Kıtalar ve Okyanuslar	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	0,2
Komşularımız ve Türk Dünyası	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Toplam	7	9	9	9	9	9	9	9	9	9	8,8

Grafik 2. 1997-2006 Yılları OKS Coğrafya Sorularının Konulara Dağılımı

1997- 2006 yılları OKS coğrafya soruları değerlendirildiğinde; ilköğretim sosyal bilgiler öğretim programında yer alan konulardan soru geldiği ve soruların ağırlıklı olarak da Türkiye Beşeri ve Ekonomik Coğrafyası'ndan olduğu tespit edilmiştir. Belirli yıllarda bazı konulara ağırlık verildiği gibi, bazı konulardan da (Kıtalar ve Okyanuslar, yurdumuzun komşuları ve Türk dünyası) hiç soru gelmediği görülmektedir.

Özellikle Türk Dünyası ve yurdumuzun komşuları konusundan son 10 yılda hiç soru sorulmaması dikkati çekmektedir. Ayrıca, daha önceki yıllarda coğrafya soru sayılarında değişkenlik varken, 1998 yılından itibaren 9 soru sorulduğu görülmektedir. Genel olarak, OKS coğrafya soruları daha çok Türkiye'nin Beşeri ve Ekonomik Coğrafyası, Türkiye'nin Coğrafi Bölgeleri ve Türkiye İklimi konularından gelmektedir.

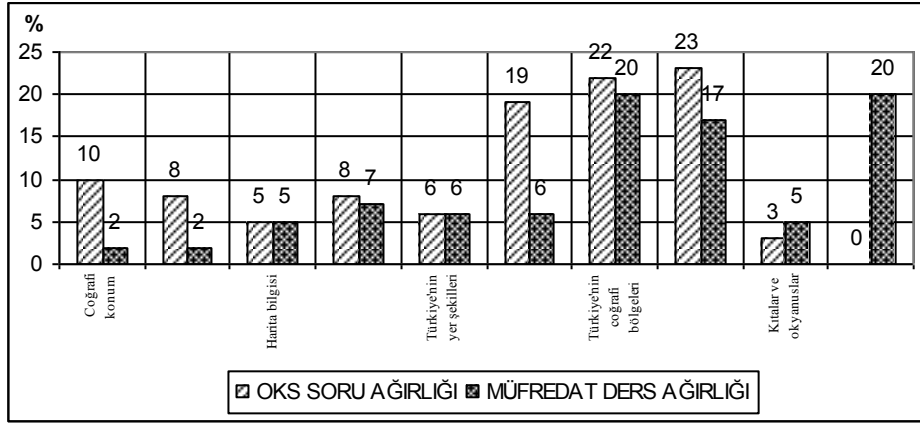
Sosyal Bilgiler Programındaki Coğrafya Konuları ile OKS Coğrafya Sorularının Ağırlıklarının Karşılaştırılması: Bu bölümde, sosyal bilgiler programındaki coğrafya konuları ile OKS coğrafya sorularının ağırlıkları detaylı olarak incelenmektedir (Grafik-3).

1. Coğrafi Konum: Coğrafi konum konusu (matematik ve özel konum konular da dâhil olmak üzere) 6. sınıflarda yıl içinde 3 saat olarak işlenmektedir. İlköğretim okullarında coğrafya konularının toplam ders

OKS COĞRAFYA SORULARININ İLKÖĞRETİM COĞRAFYA KONULARINA GÖRE DAĞILIMININ İNCELENMESİ

saati sayısı ise 123 saattir. Yani coğrafi konum konusu toplam coğrafya konularının sadece %2,4'üne tekabül etmektedir. Coğrafi konum konusunun OKS soruları içindeki payı %10,2 iken ilköğretim okullarında sosyal bilgiler müfredatı içinde ders saati olarak ağırlığı %2,4'tür. Bu sonuca göre coğrafi konum konusunun OKS'deki ağırlığı programdaki ağırlığının yaklaşık 5 katıdır. Bu durum, konuya ders saati olarak fazla ağırlık verilmediğini göstermektedir.

Grafik 3. Ders programındaki coğrafya konuları ile OKS coğrafya sorularının ağırlıklarının karşılaştırılması

2. Dünyanın Şekli ve Hareketleri: Dünyanın şekli ve hareketleri konusu, ilköğretim ikinci kademe 6. sınıflarda toplam 3 saat işlenmektedir. İlköğretim okullarında coğrafya konularının toplam ders saati sayısı 123'tür. Dünyanın şekli ve hareketleri konusu, ilköğretimde işlenen coğrafya konularının %2,4'ü kadardır. Son 10 yıllık dönemde OKS coğrafya soruları içinde dünyanın şekli ve hareketleri konusunun soru ağırlığı %7,9'dur. İlköğretim okullarındaki konu ağırlığı ise %2,4 olduğuna göre OKS de sorulan dünyanın şekli ve hareketleri ile ilgili soruların, bu konunun ders saati ağırlığından 3 kat fazla olduğu görülmektedir.

3. Harita Bilgisi: Harita bilgisi konusu ve haritalarla ilgili temel kavramlar (izohips yöntemi hariç) ilköğretim birinci kademe 4. sınıflarda 6 saat işlenmektedir. Bu konunun ders saati sayısı coğrafya konularının %4,8'i kadardır. OKS coğrafya soruları içersindeki soru ağırlığı ise %4,5'tir. Bu durumda ilköğretim okullarında işlenen harita bilgisi konusunun ders saati sayısı OKS'de çıkan harita bilgisi sorularını

rahatlıkla karşılamaktadır. Fakat 4. sınıfta görülen bu konu, 8. sınıfta girilen OKS' ye kadar tekrar edilmezse unutulacağı gibi, konu içerisinde değinilmeyen harita çizim metodlarından da soru geldiği için bu konunun ihmal edilmemesi gerekmektedir.

4. Türkiye'nin Coğrafi Konumu: Bu konu, ilköğretim okulları birinci kademe 5. sınıflarda 7 saat, 6. sınıflarda 1 saat toplamda 8 saat olarak işlenmektedir. Bu süreç, coğrafya konularının %6,5'i kadardır. Türkiye'nin coğrafi konumunun OKS coğrafya soruları içerisindeki payı ise %7,9'dur. Bu verilere göre Türkiye'nin coğrafi konumu konusunun toplam ders saati ağırlığı OKS'de bu konu ile ilgili olarak çıkan soruların oranını karşılamamaktadır.

5. Türkiye'nin Yer Şekilleri: İlköğretim okulları birinci kademe 5. sınıflarda 7 saat olarak işlenen bu konu 123 saat olan toplam coğrafya konularının %5,6'sı kadardır. Bu konunun OKS coğrafya soruları içindeki payı ise %5,6'dır. Türkiye'nin yer şekilleri konusunun coğrafya konuları içindeki yüzdelik payıyla OKS coğrafya konuları içindeki yüzdelik payı karşılaştırıldığında birbiriyle örtüştüğü görülmektedir. Yani bu konunun ders saati payı OKS de çıkan coğrafya soruları içerisindeki payını karşılamaktadır. Fakat 5. sınıfta işlenen bu konu 8. sınıfta girilen OKS ye kadar tekrar edilmezse unutulabilir.

6. Türkiye'nin İklim ve Bitki Örtüsü: Türkiye'nin iklim ve bitki örtüsü konusu ilköğretim birinci kademe 5. sınıflarda 7 saat işlenmektedir. Bu konunun ders saati sayısı coğrafya konularının toplam ders saati sayısının %5,6'sı kadardır. OKS' de bu konudan son 10 yılda ortalama 1.7 oranında soru gelmiştir. Bu değer 10 yıllık toplam soru ortalamasını %19,3'i kadardır. Ders saati yüzdesiyle OKS de çıkan soru yüzdesi karşılaştırıldığında ders saati sayısı OKS' de çıkan soru sayısını karşılamakta oldukça yetersiz kalmaktadır. Bu olumsuz durumun üstüne böylesine önemli bir konunun sadece 5. sınıflarda işlendiği düşünülecek olursa durum daha vahim bir hâl almaktadır.

7. Türkiye'nin Coğrafi Bölgeleri: İlköğretim ikinci kademe 7. sınıflarda toplam 24 saat işlenmekte olan bu konunun coğrafya konuları ders saatleri içindeki payı %19,5'tir. Son 10 yıllık dönemde OKS de bu konudan ortalama 1,9 oranında soru gelmiştir. Bu oran 10 yıllık toplam soru ortalamasını %21,5'i kadardır. Ders saati yüzdelik payıyla OKS de çıkan soru sayısının yüzdelik payı karşılaştırıldığında oranların birbirine

OKS COĞRAFYA SORULARININ İLKÖĞRETİM COĞRAFYA KONULARINA GÖRE DAĞILIMININ İNCELENMESİ

yakın olmasına rağmen ders saatlerinin OKS sorularını karşılamadığı görülmektedir.

8. Türkiye'nin Beşeri ve Ekonomik Coğrafyası: Bu konu ilköğretim ikinci kademe 6. sınıflarda 21 saat işlenmektedir. Coğrafya konuları toplam ders saati sayıları içinde bu konuya ait olan ders saati payı %17'dir. Son 10 yıllık dönemde bu konunun OKS'deki ağırlığı %28,4'dir. Ders saati yüzdesiyle OKS'de çıkan soru sayısı karşılaştırıldığında ders saatinin yetersiz kaldığı görülmektedir.

9. Kıtalar Okyanuslar: Kıtalar ve okyanuslar konusu ilköğretim ikinci kademe 6. sınıflarda 5 saat işlenmektedir. 123 saatlik coğrafya konuları ders saati toplamı içinde bu konuya ayrılan pay %4'tür. Bu konunun OKS coğrafya soruları içinde %2,2'lik bir paya sahip olduğu görülmektedir. Bu konudaki ders saati sayısı OKS de sorulan soru sayısını fazlasıyla karşılamaktadır.

10. Türk Dünyası ve Yurdumuzun Komşuları: "Türk Dünyası ve Yurdumuzun komşuları" konusu ilköğretim okulları 2. kademe 7. sınıflarda 24 saat işlenmektedir. Coğrafya konuları ders saati toplamı içerisinde bu konuya ayrılan pay %19,5'tir. Bu konudan OKS'de son 10 yılda hiç soru sorulmamıştır.

SONUÇ

Son 10 yıla ait OKS coğrafya sorularının ilköğretim coğrafya konularına göre dağılımının incelenmesi amacıyla yapılan bu çalışmada genel olarak şu sonuçlara varılmıştır.

1997- 2006 yılları OKS coğrafya soruları değerlendirildiğinde; ilköğretim sosyal bilgiler öğretim programında yer alan konulardan soru geldiği ve bu soruların da ağırlıklı olarak Türkiye Beşeri ve Ekonomik Coğrafyası'ndan olduğu, belirli yıllarda bazı konulara ağırlık verildiği gibi, bazı konulardan da hiç soru gelmediği görülmektedir. Özellikle Türk Dünyası ve yurdumuzun komşuları konusundan son 10 yılda hiç soru sorulmaması dikkati çekmektedir. Genel olarak, OKS coğrafya sorularının daha çok Türkiye'nin Beşeri ve Ekonomik Coğrafyası, Türkiye'nin Coğrafi Bölgeleri ve Türkiye İklimi konularından geldiği görülmektedir.

Ders programındaki coğrafya konuları ile OKS coğrafya sorularının ağırlıkları karşılaştırıldığında ise bazı uyumsuzluklar dikkati çekmektedir. Örneğin coğrafi konum konusunun OKS'deki ağırlığı programdaki ağırlığının yaklaşık 5 katıdır. Türkiye'nin iklim ve bitki örtüsü konusunda da ders saati yüzdesiyle OKS de çıkan soru yüzdesi karşılaştırıldığında ders saati sayısı OKS de çıkan soru sayısını karşılamakta oldukça yetersiz kalmaktadır. Aynı durum Türkiye'nin Beşeri ve Ekonomik Coğrafyası konusu için de geçerlidir.

“Türk Dünyası ve Yurdumuzun komşuları” konusuna programda coğrafya konuları içinde ayrılan pay %19,5 olmasına rağmen bu konuyla ilgili olarak OKS'de son 10 yılda hiç soru sorulmamıştır. Bu durumun hem öğrencileri hem de öğretmenleri konuyla ilgili güdülememesi olasılığı vardır. Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarını, soydaşlarının varlığından haberdar edecek ve yaşadığı ülkeye komşu olan devletlerle kendi ülkesinin ilişkilerini öğretecek bu konudan OKS' de hiç soru gelmemesi öğrenciyi sanki bu konunun önemsiz olduğu hissini verebilir.

Son olarak şunu da belirtmek gerekir ki, sosyal bilgiler öğretim programında, sekizinci sınıflarda coğrafya ile ilgili herhangi bir konunun olmayışı bir eksikliklerdir. Ayrıca OKS dikkate alınacak olursa da öğrenciler sınavdan önceki son bir yıllarını coğrafya konularından tamamen uzaklaşmış bir şekilde geçirmektedirler. Bu durumda da öğrenciler mağdur olmakta ve bu mağduriyetlerini gidermek için özel ders almakta veya özel dersanelere yönelmektedirler. Son dönemde öğrencilerin özel dersanelere yönelmemesi için yapılması düşünülen değişikliklerin dikkatli bir şekilde planlanması ve özellikle ilköğretim okullarında konuların ders saati ağırlıklarıyla sınavdaki soru ağırlıklarının dengelenmesi için daha fazla çaba gösterilmesi faydalı olacaktır.

KAYNAKLAR

- Aşıcı, H.,1994, İlköğretim Uygulamasına Geçilen Okullarda Ortaya Çıkan Problemler, Çağdaş Eğitim.
- Başaran, İ.E. ,1994, Türkiye Eğitim Sistemi, Ankara.
- Bolayır, F.,1994, Milli Eğitim ile İlgili Mevzuat, C:I Bolayır Yay., Ankara.
- MEB, 1997, Sekiz Yıllık Kesintisiz Zorunlu İlköğretim Uygulaması ile İlgili Sorular ve Cevaplar, Ankara.
- Resmi Gazete 1983, sayı 18192; 1997, sayı 23084.
- MEB,1999, Sayısal Veriler, Ankara.